

గద్దెత్వపోయిన బత్కుమ్మ

సి రువుల మోకాలు బంటంత నీల్లు లేకున్న బత్కుమ్మ పూలతో సెంగిలిచ్చి పొంగుతండి సెరువు. యిదివరకు మూడొందల ఎకురాలుండేదట. సలికాలం ముసలమ్మ తోలోలే దగ్గరవడ్డది. సెరువు సుట్టు గుంపులు గుంపులుగ సిల్పు సీరెలు, పూల సీరెలు, మెరుపు సీరెలు, సప్పట్లతోటి, పాటలోటి సెరువు నీల్లుగూడ తపుకు తపుకు మనుకుండ దరువు గలుపుతున్నయి.

‘ఓ పిల్ల తిండ్లేదే జెర సప్పట్లు గట్టిగొట్టరాదే తటుకు తటుకునేందే పాశాట గొట్టినట్టు లెగ్గాంచి కొట్టే..’ ఓ నడీదామె పక్కపొంటి పొల్లను ఉసిగొడ్డంది. సంక పిల్లలు మొగ్గాల్ల సంకలెక్కి ఎగురుకుంట మొగ్గ సేతుల్ని పూలోలే యిచ్చుకొని సప్పుదురాని సప్పట్లు కొడ్డండ్రు. సిన్న పిల్లలు ఆడిపాదే ఆడోల్ల కాల్లనుట్టు అడ్డంగ తిరుగుతుండ్రు. బత్కుమ్మ పూలకాడికి బొయి పూలను పీక బోతుంటే

‘వద్దు బిడ్డా బత్కుమ్మ కొడ్డది’ అని దగ్గరకి గుంజుకొచ్చుకుంటండ్రు తల్లులు. సెరువుకొమ్ముకు సూదరోల్ల ఆడోల్ల గుంపాడ్చాంటే సెరువు కిందికి మాదిగ, మన్మోషాడోల్లాడ్చాండ్రు. వయిసు మొగోల్లు అన్ని గుంపుల దగ్గరికి బొయి, తీరొక్క బత్కుమ్మల కంటే తీరొక్క సీరెలు గట్టిన, వోణీలేసిన ఆడి బత్కుమ్మలేనే కంట్ల నింపుకొని గుండె సెదురుకుంట సూస్తున్నారు.

గూడెం ముసలాడోల్లు, ముసలి మొగోల్లు పూరి బత్కుమ్మలు సూసొచ్చి సెరువు కిందికొచ్చి ‘గా సూదరోల్లు ఒక్కతన్న పదమెల్ల పాడ్డలేదు’ దూత్తెరి ఏం రాగం దీత్తరో ఏమో’ ఓ ముసలమ్మ గునుస్తంది.

‘ఏంది దేవక్కా మీవోల్లు గా కింది మొకాన ఆడ్చాంటే నువ్వు గెడున్నవేంది గౌండ్ర రామన్నదిగిందు. సెరువు కొమ్ముదిక్కు వచ్చిన దేవమ్మను జూసి’....

‘అగ్గో గదేమ్మాటే... గామె గీ పూరికి సర్పంచి, గామెకిష్టమైన గుంపుకు బొయి ఆడ్డది పాడ్డది. నిలుసున్నవేంది దేవక్కా పో ఆ గుంపుకుబొయి ఆడుపో’ అన్నదు వీరేశం అనే యూత్త పిలగాడు.

‘ఏ.. పిలగా సదువుకున్న మాటలా... గాల్లు బత్సమృద్ధాద్య ఎరికేనా.... వూరికి సర్వంచే కావచ్చు బతుకమ్మగ్గాదు’.

‘అగ్గో వాళ్లెందుకాడద్దే....’

ఎందుకంటే ఆల్ల కులంల ‘ఎవతో గర్జాసి జేసిన లెక్కలకు ఆల్ల బత్సమృద్ధకుంటైంద్రు’ అన్నదు గౌండ్ల రామన్న దీర్ఘిచ్చి. దేవమ్మకు ఆ మాటలు కదుపుల గడ్డపారేసి దిగేసి నట్లయింది.

‘ఒ.... రామన్నా జెర మంచిగ మాట్లాడు. మా కులపామెను నా ముందట్టే ఎవతో గర్జాసిదంటవేంది మీరే మా బత్సమ్మను మాగ్గాకుంట జేసింద్రు’ అని సర్వంచి దేవమ్మ నోరు నెత్తిన వెట్టుకోంగనే జనం గుంపైంద్రు. గౌండ్ల రామయ్య జెర భయపడ్డదు. అయినా మల్లా ‘అయ్యో వున్న మాటే అన్న దేవమ్మా... వూలై యొవల్నన్నా అడుగు బిడ్డా... మీరు బత్సమృద్ధని సాపెనే వుండె నామీద కోపానికత్తెట్ల.’

‘ఎందాట, ఏందాట ఎంది లొల్లి అని వాల్లాగరీల్లాగరు అడుగుతు అండ్ల యింకో పెద్దమనిషి ‘అపుబిడ్డా మీకు యిదివరకు ఎప్పుడో ఎనుకట వుండెనాట గనీ యిప్పుడు లేదుబిడ్డా తప్పేమన్నదు అవద్దమైతె మీ పెద్దమన్నల్ని అడుగు’ కట్టెకు పుల్లోలె సదిరి సెప్పిందు.

‘మీకు బత్సమ్మ లేకున్నా జిద్దుకు ఆడవడ్చిరి మా మీద పోటికి. గా పాపానికే సెరువుల్ల, కుంటల్ల నీల్లెందుక పోతన్నయి’ యింకో పిల్లనెత్తుకొని నిలుసున్న రాయపోషయ్య మాట గలిపిందు.

“ఏందీ ఏమన్నవూ.... మా పాపాలా?” అని యాత్ సంగం సామి, రాయపోషయ్య మీదికి బొయిందు. రాయపోషయ్య ‘ఏందిరో కొడ్డవా ఏది కొట్టు’ అని పిల్లను దించబోయి ఎడ్సంగనే మల్లెత్తుకున్నదు.

‘ఆ... పొయి పొయి నిన్నేగొట్టాలే నిన్ను గొట్టినా కుక్కను గొట్టినా వోకటే’ సామి కోపాన్ని ఆపుకుంట....

యింతల గూడెం మొగోల్లు పిల్లలు గూడ గుంపు గూడింద్రు. ‘ఏమైంది దేవక్కో ఏంది గీడున్నవు’ బాబు అనే ఇంకో పిలగాడు దేవమ్మ దగ్గరికి ఒచ్చి మల్లా...

‘గీ కొన్న అడ్డం దొడ్డం కాయితం బత్సమ్మల నేంజూత్తవ్, మన బత్సమ్మల కాడికిరా.... గీ కొన్న అడ్డం దొడ్డం కాయితం బత్సమ్మల నేంజూత్తవ్, మన బత్సమ్మల చూసాద్దవు రా. సూత్రెనే సందమాయ అసాంటి పూలతోని పేర్చిన తీరొక్క బత్సమ్మల చూసాద్దవు రా. అన్నదు.

పూరి బత్సమ్మల్ని తీసేసినట్టు మాట్లాడంగనే సాలోల్ల రాజన్నకు సురున కోపమెచ్చింది

కాని కోపాన్ని మింగుకోని ‘ఇగో ఏళ్ళన్నీ ఒక్క తీరుగ లేవు తమ్ము’ సిన్నంతం పెద్దంతం జూడాలె, ఎటుబడి మీ వోల్లు సర్పంచైండ్రని ఎట్లబడితట్ల మాట్లాడుదేంది గిది పద్ధతి గాదు...

నిజంగానే మీకు బత్సుమ్మ ఎనుకటి కాంచే లేదాయె గదెన్నదో గద్దెత్కపాయె’ అని సాగదీసి మాట్లాడిందు. సామికి బుస్సున కోపమచ్చి ‘ఏ ఎవ్వదే లేదని సెప్పింది వానవ్వందెంగ’

‘ఏయ్ మాట మంచిగ రానియ్ అవ్వగివ్వంటవేందిర’ అని కాపోల్ల బాలకృష్ణ సామి మీదికి రాంగనే కోపంగున్న సామి కొట్టబోయిందు. యింతల బాలకృష్ణోల్లు, గూడపోల్లు సర్పంచి దేవక్క కల్పి ఎటోల్లనటు యిగ్గకపోయింద్రు.

‘సర్పంచి మీ వోల్లనార... గింత ఉచ్చిలిపాటు’ బాలకృష్ణ.

‘ఏ... ఎవనికిరా సర్పంచి... గదో సర్పంచి దానికో నీలుగుడు. నీయవ్వా సర్పారుకు సిగ్గుండాలె గొడ్డు తునకల్చినే మాల మాదుగుల్చి మా తల్చాయల మీన గూసోబెట్టి తమాషా జూత్తంది’. వూరి గుంపుల ఎవరో అన్నరు. ‘ఏ నన్నిడ్చి పెట్టుండ్రి గాల్లెట్ల మాట్లాడ్తండ్రో.... యింటండ్రా... యిన్నోద్దులోల్చే వుండాలనుకుంటండ్రు కొడుకులు’ సామి పట్టుకున్నోలని యిడిపిచ్చుకుంట.

‘మాకాట బత్సుమ్మలేదాట బత్సుమ్మ. యానింట్ల బత్సుమ్మ ఎత్కపొయాడినట్టు కండల్ల మంటలు వెట్టుకుంటండ్రు’ దేవమ్మ రెచ్చిపోకుంట వాల్లను వీల్లను సముదునేసి సెరువు కింద ధూంధాంగ ఆడుతున్నోల్ల దగ్గరికచ్చింది, గూడం యూత్తను తీసుకొని.

దేవమ్మ ఆ వూరికి సర్పంచి. తెలంగాణ పార్టీ నుంచి గెల్చింది. ఐద్దాక సదివింది, పెనిమిటి గ్యాసునూనె డీలరు. వూల్లె చాలా హశారుగ పనుల్జేస్తుంటదని, తెలివి కల్లదని, మంచి మనిషని వూల్లె మెచ్చుకుంటరు. దేవమ్మ రాకముందు రోడ్డు లేకుండె, లైట్లు లేక వూరంత సీకటిగుండె, బోరింగులు పడావు బడి వుండె. దేవమ్మ సర్పంచిగ గెల్చి, గవన్ని బాగుజేయించింది. కొన్ని కొత్త బోరింగులు గూడ ఏయించింది.

‘యిల్లు పొల్లును బట్టక, పిల్ల జెల్లను జూడక, వూరు వూరని సత్తవేందే... వూరు బువ్వ బెడ్డదా గంజి బోస్తదా! ఎవ్వని కక్కెరి కచ్చే వూరే’... అని పెనిమిటి దిట్టేది.

గివ్వేంబట్టక దేవమ్మ వూరి పనుల్జేసింది. కాలుకు బట్ట గట్టకుంట తిరిగి ముసలోల్ల పెన్సండ్లు యిప్పిచ్చింది. చాన మందికి వూరు వాడని తేడ లేకుంట తెల్ల రేషన్ కార్బూలు, అన్నపూర్ణ, అంత్యేదయ కార్బూలిప్పిచ్చింది. వాల్లంత సేతులెత్తి మొక్కుతుంటరు. దేవమ్మ గీ జెన్నుకిది సాలనుకున్నది. దేవమ్మకు బత్సుమ్మ పండుగంట శానిష్టం వుండె కష్టంజేసుకునే ఆడోల్లు ఏడు ముట్టెల కాలం పాత సీరెలు, సినిగిన సీరెలు, బురద, మట్టి సెమటతోనే తెల్లార్రరు. గీ పండుగచ్చిందంటే సిల్చుసీరెలు, సీటీ సీరెలు గట్టకొని కడుపుల దాసుకున్న

పాటలన్ని సంబురాలన్ని సప్పట్లతోని కలుపుకుంటరనుకునేది.

కానీ గీ బత్సుమ్మలు గూడెపు ఆడోల్లకు లెవ్వని ‘సర్వంచిగ గలిష్టే ఎస్సు వాడల్ల బత్సుమ్మ ధూంధాంగ, వూరి బత్సుమ్మలు కింద పదేటట్లు ఎస్సు బత్సుమ్మల్ని అడిపియ్యాలె నాకున్న మంచి తనంతోని ఎవ్వరేమనరు’ అనుకున్నది.

యిదివరకు వూరు ఆడోల్లు ఆడ్టాంటె గూడెపోల్లందరు సూడనీకి పొయ్యెటోల్లు. తర్వాత సెరువు కింది వాయికి పోయి చిన్న పిల్లల్ని మర్యాల కూసోపెట్టి ఆడిపాడి బత్సుమ్మాడిన కుతి తీర్చుకునేటోల్లు.

ఈ సందర్భంలనే బత్సుమ్మల్ని వూరూ వాడా పెద్ద ఎత్తున జరుపాలెనని తెలంగాణ పార్టీ పిలుపిచ్చింది. మన్సుల కోరికకు పార్టీగూడ జోడైనందుకు ‘పార్టీ సల్లగుండ’నుకున్నది. దానికి సంబంధించి వూలై పార్టోల్లతోని మీటింగు గూడ పెట్టి పార్టీ నిర్ణయం చెప్పింది.

అండ్ల రంగయ్యనే ఓ పెద్దమనిషి లేసి ‘పార్టీ పిలుపిచ్చినా వూరి పద్ధతులు గూడ సూసి, వాటికి లోబడే సెయ్యాలె’ అన్నాడు.

‘అంటే... జెర అర్థమయేటట్లు సెప్పు పటేలా’ సర్వంచి దేవమ్మ.

‘ఏంజెప్పాలె... వూరుకు వాడకు తేడుండె... మీకు బత్సుమ్మాడే రివాజే లేదాయె మీరు మా బత్సుమ్మలతోని కలిసెట్లాడ్దరు?’ కుండ ఎత్తేసినట్లన్నదు. అట్లనేవరకు దేవమ్మకు కడుపుల పేగులు సల్లబడ్డయి.

గీని గుండెకెన్ని నరాలు సర్వంచినన్న మర్యాద గూడ లేకుంటెట్ల మాట్లాడ్చండు గాఢికొడుకు’ అని మనసుల తిట్టుకున్నది. నేను పనులు జేసినప్పుడు ఆహో ఓహో అన్నోడు మీరు, మేము అంత ఒక్కటే అన్నోడు, గిప్పుడు గిట్ల మాట్లాడ్చండు అనుకున్నది.

‘ఓ.... రంగయ్య పటేలా గవన్ని మొన్నటికే పొయినయి. అందరు కల్పి ఆడుడు ఆడుడే.... గిది పార్టీ పిలుపు’ మీటింగుల శంకర్ అనే ఓ యూత్ పిలగాడన్నదు.

‘యోహో మీ గూడెపోల్లకు బత్సుమ్మాట లేనే లేదాయె మీరెట్లాడ్దరు పిలగా... ఎందుకాడరో ఎరికేనా’ రంగయ్య.

‘గవన్ని మాకెరికే గిప్పుడు అందరు ఆడ్డరు సూడు’ శంకర్.

‘పట్టువట్టి లేనిదాడితే వూరు యుజ్జుతేంగాను, యిర్టేంగాను’

‘ఆ.... వున్నది యిర్టి గిదో వూరు దీనికో యిర్టి’....

దేవమ్మకర్మమెంది. గీల్లకు వూరు వాడ కల్పి ఆడే యిష్టం లేదు. అసలు గూడెపాడోల్లు కొత్త సీరెలు కట్టుకొని బత్సుమ్మలాడైనే కండల్ల వుచ్చబోసుకుంటండ్రు, ఎందుకు లొల్లి.

రాయక్క మాన్యమ్ దళిత మహిళల కతలు ✶ జూపాక సుభద్ర

‘కడుపు సించుకుంటె కాల్ల మీద రోతు లొల్లి వద్దనుకున్నది.

పార్ట్ పిలుపైనా కార్యక్రమమైనా వూరు బత్సుమ్ము వూరు బత్సుమ్ము, వాడ బత్సుమ్ము వాడ బత్సుమ్ము... గివి యిప్పట్ల కలువకుంటె కలువక పాయెగనీ, మీరు బత్సుమ్ములాడొడ్డనుడై కష్టమనిపిచ్చింది దేవమ్మకు. ఎక్కువ తక్కువలు మర్చి అందరు సమానమని మేమనుకుంట్టు వూరోల్లు గూడ అనుకోవాలె...

మాతోని పనులు సేయించుకునే కాద కులం లేదుగాని..., మేము ఏర్పుచ్చి ఇచ్చి బత్సుమ్ము పూలకు కులం లేదు గాని..., మేం బత్సుమ్ములను ఆడుకునే కాన్నే కులం తక్కువయింది. మేమేమన్న కల్పి ఆడ్డమంటన్నమా అనుకున్నది. అయినా పట్టువట్టి శాన పూలు దెప్పిచ్చింది. గూడెంలల్ల గూడ వేర్వేరు వాడల్లన్న మాదిగ, మన్నెపోల్లనే కాక డక్కలి, చిందు, మాప్పి బైండ్ల ఆడోల్లందర్చి గూడేసి బత్సుమ్ములు పట్టిచ్చి దప్పులోని సెరువు కిందికి పైనంజేయించింది. గది సూసి వూరు గిస గిస గొట్టుకున్నది. కడుపు కుతకుత వుడికింది.

‘గూడెం సర్పంచి సూసినవా... ఎంత పంజేసిందో దాని పట్టు నెగ్గిచ్చుకుంటంది. గాల్ల రాజబోగం జూడు గిదంత మా మొకం సిన్నతనం జేనే దానికి గద అయ్యా ఎన్ని రోజులీ వైబోగమని సేతులు పిసుక్కున్నరు వూరి ఆడోల్లు.

‘గది కుట్టవెట్టుకొనే గీ లొల్లి జేసింద్రు’ అని సర్పంచి దేవమ్మ కర్తృమైంది. అందికి లొల్లిని పేంచి జెయ్యనియ్యలే... గుంపైన గూడపోల్లను దీసుకోని చెరువు కిందికచ్చింది.

‘రామ రామ రామ ఉయ్యాలో..రామనే సీ.. రామ ఉయ్యాలో...’

అని పాడ్తాంటె ‘ఏ రాముడేంది రాముడు ఆ రాముని పాటలు బందు వెట్టింప్రి శ్రీ రావణుడు’ అని పాడుండ్రక్క అని ఓ యూత్ పిలగాడు సిదురుకున్నడు.

గూడపోడోల్లు కడుపుల ఎన్నటియో ఎనుకట దాసుకున్న పాటలు, ఆడనియ్యని కోపాలు, ఆటలు, సప్పట్లన్ని బత్సుమ్ముపూల సుట్టు సిందేసినయి. సెరువు కింది పాటల్ని సెరువు తన నెర్రెల్ల దాపెట్టుకున్నది. నోరార, కడుపార పాటలు పాడుకొని బత్సుమ్మను నీల్లల్లేసుకుంట ‘పో...పో..బత్సుమ్మ పొయ్యారా బత్సుమ్మా.. పొద్దు వాయె బత్సుమ్మా... మల్లో... బత్సుమ్మా...’ అని బత్సుమ్మను సాగదోలిందు.

తెచ్చిన సద్గుల పలారాన్ని ‘సూడచ్చినోల్లకు పలారముల్లో...’ అని పంచి పెట్టిందు.

దేవమ్మ గూడ నుప్పుల ముద్దలు, పల్లీల ముద్దలు, పెసరు ముద్దలు, సత్తపీండి (మక్కపేలాల పిండిల బెల్లం కలుపుతరు) పంచి పెట్టింది. అందరు జమగూడి ఎందో

గల్చినట్టు యింటిదారి బట్టింద్రు.

దేవమృతన బిడ్డ స్వాతిని, గుంపులున్న అతను ఎనుకులాడుకొని ‘ముసలవ్వ సెయిబట్టుకొని ఇంటికివో బిడ్డ...’ అని సెప్పి గూడెం గుంపుల గల్చింది.

సదువలేని నాయినమ్మని బట్టుకొని నడ్డుకుంట ‘ఏందె నర్సవ్వ గీ మందిల నువ్వెందుకచ్చినవే’ అన్నది స్వాతి. ‘అదె బిడ్డ... గీ బత్కమ్మలను నేంజూడద్దానె... అచ్చేటికుంటనో.. పోతనో... సాతీ.. నాక్కాల్లు లేవ లేక పోలే, గాలొల్లి కాడికి. ఏంలొల్లెంది బిడ్డ...’ అడిగింది మన్మరాల్ని.

‘మనకు బత్కమ్మల్లేవాట ఆడద్దని లొల్లి వెట్టింద్రు గా కాపోల్ల బాలకృష్ణల్లు’ ‘అవు బిడ్డ గది నివద్దే... కట్టిపొడుసుకుంట నడుస్తూ...’

‘ఎందుకె... నువ్వు గూడంటన్నవ్ మనకు బత్కమ్మెందుకులేదే..’ జెర కోపంగ ప్రశ్నగా అడిగింది స్వాతి.

‘మన బత్కమ్మను గదైత్కపొయిందాట’ నర్సవ్వ

‘సరింగ చెప్పే పొయి పొయి మన బత్కమ్మనే గదైందుకు ఎత్క పొయిందే...’

‘ఎందుకంటె మనం రాసుకచ్చుకున్న రాత’ నారాజుగ ముసలమ్మ.

‘ఏ మంచిగ జెప్పు’ విసుగు మొకంతోని స్వాతి.

‘ఏమున్నదే అదో పెద్ద కత యింటికి బొయినంక జెప్ప తియి నిమ్మలంగ’ అన్నది. స్వాతికి బత్కమ్మను గదైత్కపొయిన కతను వినాలని బాగ బాగ కాయిసున్నది. ఇంటి వాకిట్లనే నాయినమ్మను పట్టుకొని నిలుసున్నది.

‘మీ నాయినెటువాయెనే నీల్లారగియ్యాలె బత్కమ్మకాంచి వచ్చినోల్లకు’ ముసలమ్మ నిలుసోలేనట్లు అన్నది. ‘నేందెచ్చి ఆరగిస్తానే... వాల్లు లొల్లిలున్నరు’ అని స్వాతి జాలాటుకురికి సర్వతోని గోలెంల నీల్లు ముంచి తెచ్చి వాకిలి కొసకు నిలుసున్న నాయినమ్మ కాల్లమీంచి ఆరగిచ్చింది. కట్టెను నాయినమ్మను తీస్కచ్చి గడంచెల కూసోబెట్టి నీల్లు తాపిచ్చి ‘గా బత్కమ్మ గద్ద కత సేప్పే...’ అని మల్ల యాజ్ఞేసింది.

స్వాతి నాయినమ్మ కొంగున కట్టుకొచ్చిన బత్కమ్మలకాడ పంచిపెట్టిన పలారాలు యిప్పుకొని మనుమరాలుకు బెట్టి తను బుక్కుకుంట మొదలు బెట్టింది పుర్సతుగ. ఏమున్నదే... ఎన్నడో ఎన్నటనాట గీ బత్కమ్మలు మొదుగాల అడింది మాదిగాడోల్లేనాట.

పూర్ణల్లు దగ్గరానియ్యని, సిగెల బెట్టుకొని, దండగుచ్చనీకి గూడ దూరముంచిన తంగేడు, జిల్లేడు, గునుగు కట్ల పూలసాంటి పూలను గూడ సిబ్బిల పేరిని బత్కిచ్చి ఆడిపాడి

రాయక్క మాన్యమ్ దళిత మహిళల కతలు ✤ జూపాక సుభద్ర

బత్సుమ్మంజేసింది మాదిగాడోల్లేనని సెప్పరు మనోల్లు.

ఎక్కువ తక్కువ, వూరు, వాడ తేడ లేకుంట ఆడోల్లందరు ఆడెటోల్లట.

నాకెర్కున్నంతదాక మా తల్లి. తల్లి తల్లి వరగ్గాడ ఆడినట్లుగూడెవ్వలు జెప్పుతే...
అంతకన్న ముందే గావచ్చి గిది జరిగి.

అయితేమయిందంటే... మన గూడెపాదామె దొర్స్సిని బత్సుమ్మకు పూలు తెంపుకచ్చి
ఇచ్చి, ఇంటికచ్చే వరకు పొద్దంగిందాట, దొర్స్సినికిచ్చేటప్పుడు ఒల్లేసుకున్న గునుగుబూలు,
తంగెడుబూలు, ఇంటి సుట్టున్న కట్టపూలు, బీరపూలు సూరుకుజెక్కిన సిచ్చి దీసుకొని
సీక్కటైతందని దబదబ బత్సుమ్మ పేర్సిందాట. బత్సుమ్మాడినంక పంచి పెట్టనీకి పిడికెడు
గింజలు యింట్ల లేకుండెనాట.

దండెం మీద ఆరేసిన దొబ్బి తున్నను జూసి గిదేమన్న తినగూడందా గిదే పలారమని
పంచిపెడ్త, బత్సుమ్మ దండం బెడ్డ తల్లి జెర ఏమనుకోకు అని దండెం మీద దొబ్బి దీసి
పొయిలేసి కాల్పి బత్సుమ్మ పక్కన బెట్టుకోని పోయింది సెరువు కాడికి.....

సెరువు కాడికి సేరకముందే గద్దచ్చి ఆ దొబ్బనెత్కపొయిందాట బిడ్డా....

గది జూసి వూరోల్లంత సీ...సీ..ఏమ్మనుషులే మీరు, బత్సుమ్మ మీద దొబ్బను
బెద్దారె? గద్దెత్కపొయిందీ... మీ దొబ్బను గాదు మీ బత్సుమ్మనే ఎత్కపొయింది. ఈ
కాన్నుంచి ‘మీరు బత్సుమ్మాడద్దు, బత్సుమ్మను బదునాం జెయ్యెద్దు, బందువెట్టుండ్రి’ అని
కరాకండిగ తీర్మాణం జేసింద్రాట.

గా తీర్మాణాల మీద శాన కొట్టాటలు జరిగినయాట. తల్లాయులు బలిగినయాట,
ఆడ్డమని మనోల్లు ఆడ్డని ఆల్లు. ఆకిరికి గుదుపున్నోనికే గుర్వమైనట్లు ఆల్లే నెగ్గిండుట.

ఇగ గప్పటి కాన్నుంచి మనోలైవ్వరు బత్సుమ్మలాడ్డలేరు. అని కత యెల్ల జెప్పింది
నర్వవు.

కండ్ల ముయ్యకుంట కడుపుగ్గవట్టి కతయిన్న స్వాతి ‘నీయవ్వా... గా సిన్నదానికి
గింత పెద్ద బత్సుమ్మనొద్దంటారె. గా దొబ్బి పలారం మనోల్లకే పంచి పెట్టనీకి తీస్కపొయే,
గాల్లనేమన్న తినుమన్నదా... బత్సుమ్మ పక్కపోంటి కాకుంట టీఫిన్ల పెట్టపోతె గద్దెత్కపొకపోవు’
అని ఇంకా...

‘ముసలవ్వా ఇగ గాలైవ్వరడ్డమచ్చినా, వద్దన్నా...మేమైతే గి బత్సుమ్మ ఆడ్ననే వుంటా
సూడు’ కాయంగ చెప్పింది స్వాతి.

విఫిల్ 2003